

Europejski System Transferu Osiągnięć
w Kształceniu i Szkoleniu Zawodowym

Warszawa

29 października 2013 r.

Wojciech Stęchły, IBE
Zespół Ekspertów ECVET

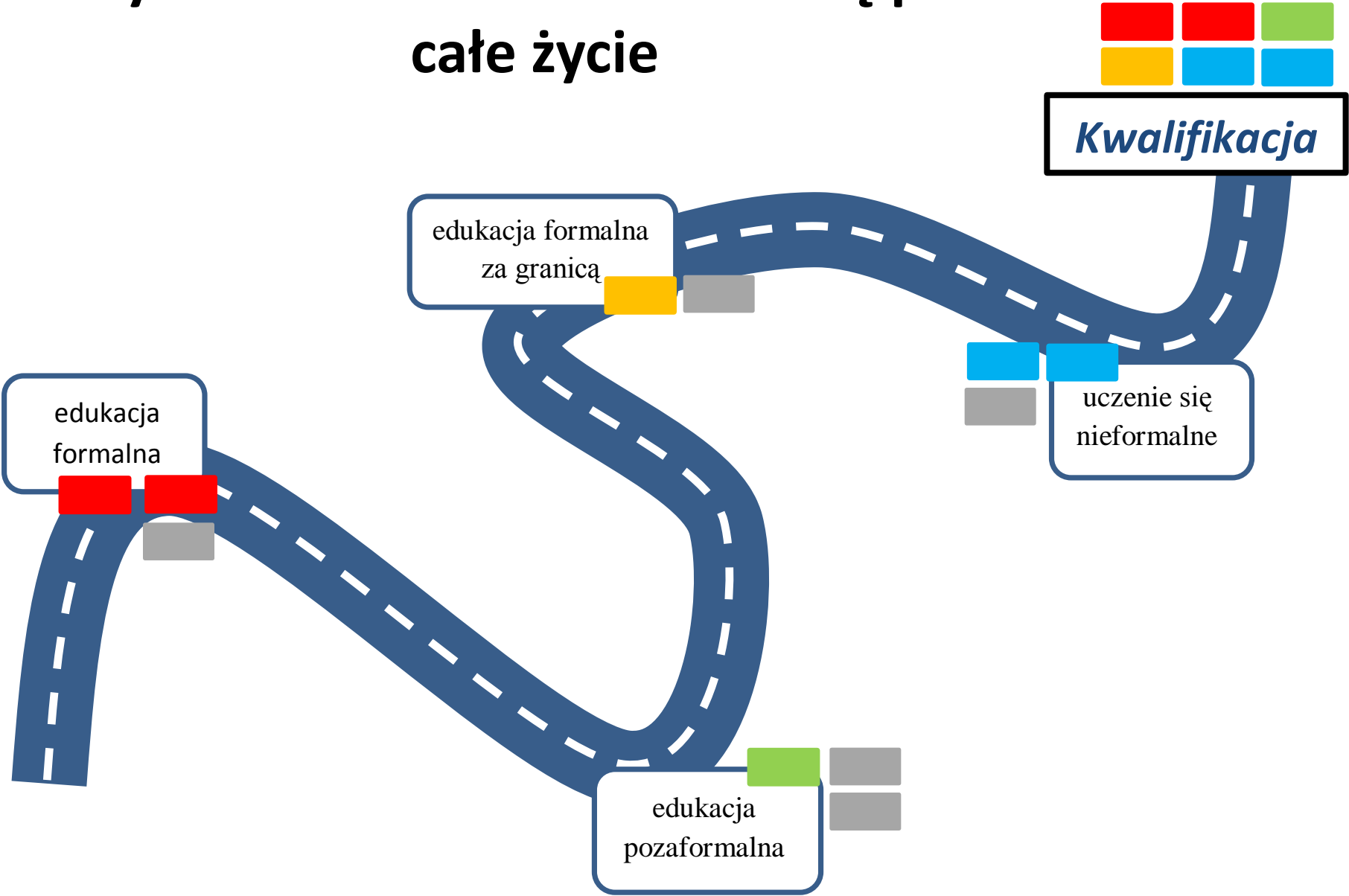
ECVET to instrument polityki na rzecz uczenia się przez całe życie i mobilności, ma on za zadanie:

- Ułatwić uczenie się zdobywanie i potwierdzanie kompetencji
- Zwiększyć rozpoznawalność uzyskiwanych kwalifikacji
- Pozwolić na pełne wykorzystywanie posiadanych kompetencji – w dowolnym miejscu i czasie

Definicje najważniejszych pojęć

- **efekty uczenia się** oznaczają stwierdzenie tego, co uczący się wie, co rozumie i potrafi wykonać po ukończeniu procesu uczenia się, ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji;
- **jednostka efektów uczenia się** (jednostka) oznacza składnik kwalifikacji, będący spójnym zbiorem wiedzy, umiejętności i kompetencji, który może podlegać ocenie i walidacji;
- **kwalifikacja** oznacza formalny wynik procesu oceny i walidacji uzyskany w efekcie stwierdzenia przez właściwą instytucję, że osiągnięte przez daną osobę efekty uczenia się są zgodne z określonymi standardami;

Przykładowa ścieżka uczenia się przez całe życie

Jednostki efektów uczenia się w kwalifikacji „mistrza piekarza”

Figure 1: Learning units of the Master baker qualification

Title of the qualification:	Master baker					
Total number of ECVET learning credits						
EQF reference level						
NQF reference level	AT	DE	FR	NO	SI	
Learning units	U1	Accounting and controlling				
	U2	Budgeting, calculation and financing				
	U3	Establishment, management and organisation of craft trade companies				
	U4	Human resources management				
	U5	Training				
	U6	Marketing and sales				
	U7	Manufacture of bread and biscuits				
	U8	Manufacture of cake and pastries				
	U9	Hygiene and food safety				
	U10	Quality management and health and safety at work				
	U11	Specific occupational management				
	U12	Manufacture of light dishes and snacks				
	U13	Communication within an international context				
Cross-occupational learning outcomes	<p>In order to secure comprehensive acquisition of the learning outcomes identified in the matrix, the following cross-cutting competences are required:</p> <ul style="list-style-type: none"> • he/she is in a position to act in a socially and ecologically responsible manner; • he/she is in a position to introduce a quality management system; • he/she is in a position to use information and communication technologies. 					

Przykładowe efekty uczenia się dla jednostki efektów uczenia się „przechowywanie żywności” w kwalifikacji „T.6. Sporządzanie potraw i napojów”

- 1) ocenia żywność pod względem towaroznawczym;
- 2) klasyfikuje żywność w zależności od trwałości, pochodzenia, wartości odżywczej i przydatności kulinarnej;
- 3) przestrzega zasad oceny jakościowej żywności;
- 4) dobiera warunki do przechowywania żywności;
- 5) rozpoznaje zmiany zachodzące w przechowywanej żywności;
- 6) rozróżnia systemy zapewniania bezpieczeństwa zdrowotnego żywności;
- 7) dobiera metody utrwalania żywności;
- 8) rozróżnia urządzenia stanowiące wyposażenie pomieszczeń magazynowych;
- 9) użytkuje urządzenia do przechowywania żywności.

Learning Outcomes for the qualification „master craftsperson in motor vehicle mechanics”**Unit 1: Inspection of a motor vehicle (incl. motorcycles and lorries) and its systems**

	Knowledge	Skills	Competence
<i>He/she is able to inspect the electrical system of a motor vehicle (incl. motorcycles and lorries) and trailer.</i>	He/she has knowledge in the following fields: <ul style="list-style-type: none">- circuit diagrams and repair instructions- diagnostic and measurement devices- regulations on the inspection of electrical and electronic systems- safety regulations, e.g. protection provisions regarding acid- starter batteries- generators- electrical motor drives- starters- lighting system- wiring- materials, work and workshop technology	He/she is able to ... <ul style="list-style-type: none">- read and apply circuit diagrams and repair instructions.- correctly connect and use measurement and diagnostic devices.- correctly assess and apply measurement results.- comply with regulations and safety provisions.- understand and repair components.- take into account and apply materials, work and workshop technology in the inspection.	He/she acts independently and on his/her own responsibility or has ultimate responsibility if he/she delegates this work to a team he/she heads or to employees.

Fragment opisu jednostki „Organizacja usług dostarczania cateringu”

Efekty uczenia się w jednostce (osoba jest w stanie):

1. Nadzorować dostarczanie produktów i usług cateringu
2. Organizować specjalne bufety i bankiety
3. Określać menu dla ofert cateringu
4. Dobierać metody i procedury dla dostarczania produktów i usług cateringu
5. Nadzorować standardowe procedury składowania dóbr

Ad.1. By nadzorować dostarczanie produktów i usług osoba musi :

- Sprawdzić czy oferowana usługa odpowiada ustaleniom/zamówieniu
- Sprawdzić czy jakość oferowanych produktów odpowiada cenie/kosztowi wydanego posiłku
- Potwierdzić czy proces przebiegał zgodnie z zasadami bhp
- ...

Źródło: Projekt TMT (Transparency for Mobility in Tourism), tłumaczenie własne

Ocena, walidacja i uznawanie efektów uczenia się

ocena (*assessment*)

- Metody i procesy prowadzące do określenia zakresu, w jakim uczący się faktycznie przyswoił określone efekty uczenia się.

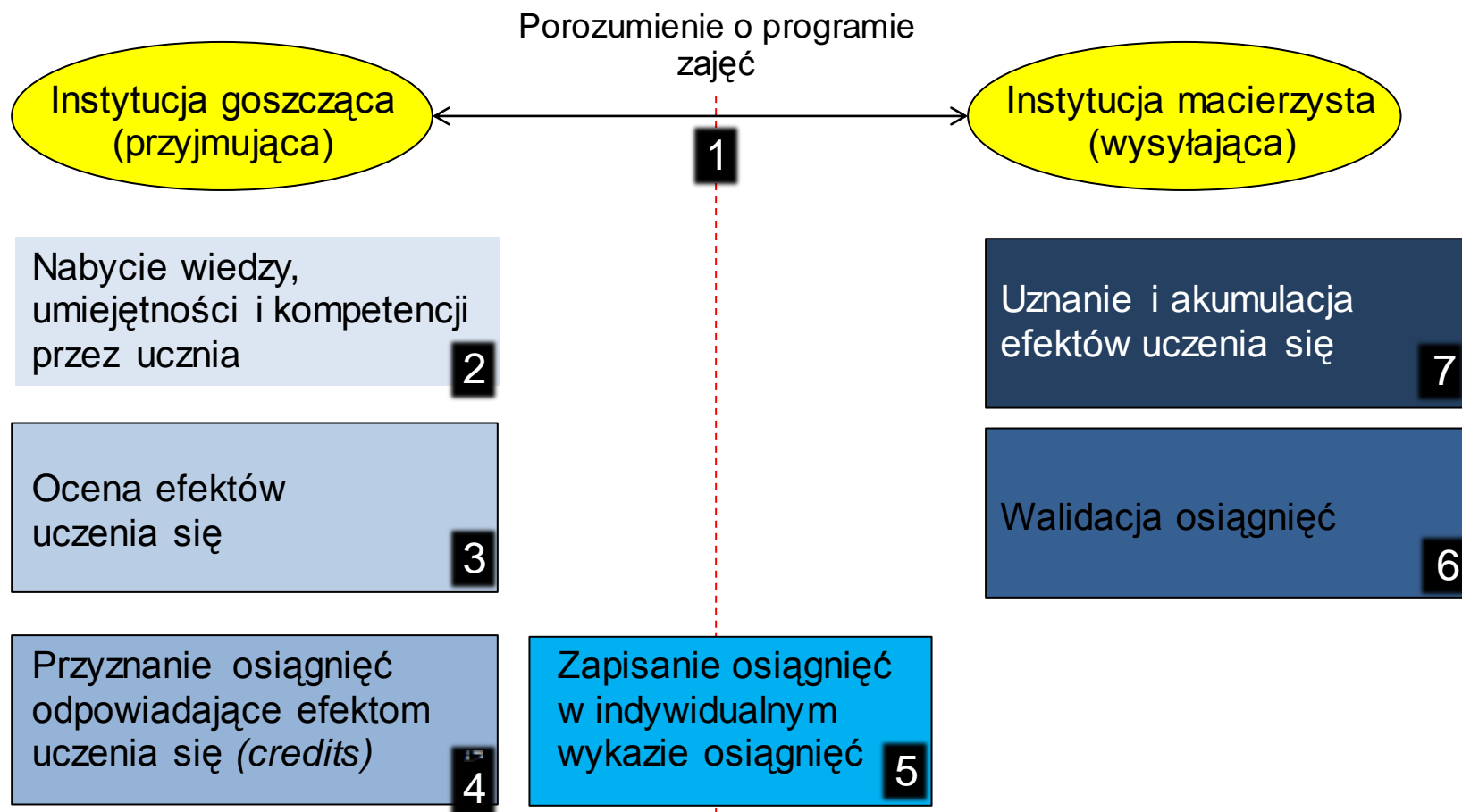
„walidacja”

- Proces potwierdzania, że określone, poddane ocenie efekty uczenia się uzyskane przez uczącego się odpowiadają konkretnym efektom wymaganym w ramach jednostki lub kwalifikacji.

uznawanie

- Proces oficjalnego poświadczania uzyskanych efektów uczenia się poprzez przyznanie pełnych kwalifikacji lub ich elementów składowych – jednostek uczenia się.

Transfer i akumulacja osiągnięć

Podstawowe dokumenty w systemie ECVET:

- Porozumienie o partnerstwie (Memorandum of Understanding)
- Porozumienie o programie zajęć (Learning Agreement)
- Indywidualny wykaz osiągnięć

Porozumienie o partnerstwie (Memorandum of Understanding)

- Ustanawia ogólne ramy współpracy między instytucjami
- Sprzyja budowaniu zaufania
- Ułatwia dokonywanie szczegółowych ustaleń odnośnie transferu osiągnięć
- Powinno zawierać stwierdzenia o:
 - Wzajemnej akceptacji instytucji
 - Akceptacji kryteriów i procedur oceny, walidacji i uznawania efektów uczenia się
 - Akceptacji warunków partnerstwa, w tym celów, czasu trwania, możliwości aktualizacji
 - Uznaniu porównywalności kwalifikacji dla celów transferu, przy zastosowaniu poziomów Europejskiej Ramy Kwalifikacji

Porozumienie o programie zajęć (Learning Agreement)

- Zawierane między instytucją macierzystą (wysyłającą) i goszczącą (przyjmującą) oraz uczącym się
- Określa warunki dotyczące okresu mobilności, tj.:
 - Tożsamość uczącego się
 - Długość okresu mobilności
 - Zakładane efekty uczenia się oraz odpowiadające im punkty ECVET
- Stwierdza, że jeżeli zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane, to powinny one zostać walidowane i uznane przez instytucję macierzystą

Indywidualny wykaz osiągnięć

- Wyszczególnia uzyskane przez uczącego się:
 - Efekty uczenia się
 - Jednostki efektów uczenia się
 - Punkty ECVET

O czym pamiętać przed, w trakcie i po mobilności?

przed mobilnością

- Nawiązanie współpracy partnerskiej
- Podpisanie PoP
- Określenie jednostki(-ek) efektów uczenia się do celów mobilności
- Omówienie sprawdzania efektów uczenia się
- Wyjaśnienie procesu walidacji i uznawania efektów uczenia się
Podpisanie PoPZ

w trakcie mobilności

- Organizacja zajęć edukacyjnych prowadzących do uzyskania efektów uczenia się określonych w PoPZ
- Ocena tego, które efekty uczenia się zostały osiągnięte przez uczącego się
- Przedstawienie dowodu potwierdzającego rezultaty oceny osoby uczącej się (w tym indywidualnego wykazu osiągnięć)

po mobilności

- Zgodnie z postanowieniami PoP i PoPZ
- Walidacja osiągnięć osób uczących się zdobytych za granicą
- Uznanie osiągnięć osób uczących się zdobytych za granicą

Przykład przebiegu mobilności – projekt M.O.T.O (przed)

Ustanowienie partnerstwa

- W ramach szerszej umowy pomiędzy krajowymi właściwymi instytucjami odpowiedzialnymi za kwalifikacje, szkoła zawodowa z Finlandii nawiązała współpracę partnerską ze szkołą zawodową z Islandii. W ramach poszerzonego partnerstwa współpracowały fińskie i islandzkie ministerstwo edukacji, jak również inne władze krajowe (z Włoch i Austrii), uczestniczące w projekcie M.O.T.O. Szkoła zawodowa z Finlandii jest odpowiedzialna za walidację i uznawanie osiągnięć uczących się. W Islandii, oprócz szkoły zawodowej w roli partnera występowała firma, w której Rosa odbywała praktykę zawodową.

Podpisanie PoP

- Dwie szkoły zawodowe podpisują PoP, które określa, między innymi, wymogi dot. oceny, walidacji i uznawania osiągniętych efektów uczenia się za granicą w każdej ze szkół oraz te dotyczące zapewnienia jakości w każdej z instytucji.

Określenie jednostki efektów uczenia się

- Uczeń będzie realizować mobilność w Islandii, gdzie osiągnie efekty uczenia się odpowiadające jednostce kwalifikacji, do której przygotowuje się we własnym kraju, zatytułowanej Świadczenie usług turystycznych. Efekty uczenia się dot. tej jednostki opisane są w Porozumieniu o programie zajęć. W Islandii, uczeń będzie uczył się poprzez pracę. Będzie kształcił się w centrum jeździeckim, gdzie będzie uczestniczył w różnych zajęciach, np. będzie opiekował się końmi (od 30 do 60), oporządzać je oraz zabierać klientów centrum na przejażdżki. Rosa ma doświadczenie w pracy z końmi i dlatego spełnia niezbędne przesłanki do pełnego uczestnictwa w takich zajęciach.

Omówienie sprawdzania efektów uczenia się

- PoP określa ogólne zasady, jakich należy przestrzegać podczas oceny w trakcie mobilności. PoP stanowi w odniesieniu do uczniów z Finlandii, że pod koniec realizacji programu nauki poprzez pracę w innym kraju, nauczyciel w kraju goszczącym przeprowadza rozmowę z uczniem, przedstawicielem pracodawcy lub instruktorem zawodu oraz osobą do kontaktu lub nauczycielem zawodu ze szkoły zawodowej w kraju goszczącym.

Uzgodnienie metody walidacji i uznawania efektów uczenia się

- Dzięki temu doświadczeniu uczeń zdobędzie specjalistyczną wiedzę i umiejętności związane z jeździectwem i hodowlą koni. Takie umiejętności nie są wyraźnie określone w kwalifikacji Fińskiej. Jednak nabyte ona również bardziej ogólne kompetencje związane z opracowywaniem i świadczeniem usług turystycznych. Te kompetencje są jednoznacznie określone w kwalifikacji, do której osoba przygotowuje się w Finlandii, dlatego możliwa będzie akumulacja osiągnięć w odniesieniu do tych efektów uczenia się.
- Jeżeli Rosa uzyska pozytywną ocenę, zdobędzie jednostkę Świadczenie usług turystycznych. Zostanie to zapisane w jej indywidualnym wykazie osiągnięć i uzyska punkty ECVET odpowiadającej tej jednostce.

Podpisanie Porozumienia o programie zajęć

- Kiedy wszystkie szczegóły dot. mobilności zostaną uzgodnione, uczeń podpisze Porozumienie o programie zajęć w instytucji macierzystej, które przywiezie ze sobą do instytucji goszczącej, gdzie dokument zostanie podpisany bezpośrednio po jej przyjeździe.

Przykład przebiegu mobilności – projekt M.O.T.O (w trakcie)

Uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych

- Jak ustalono, uczeń uczestniczy w różnych zajęciach w centrum jeździeckim. Opiekuje się końmi i w ramach tych obowiązków przestrzega przepisów bhp (jeden z efektów uczenia się, jaki ma osiągnąć). Jest przewodnikiem dla turystów, z którymi porozumiewa się w jęz. angielskim (umiejętności językowe to kolejne efekty uczenia się, jakie ma osiągnąć) oraz obsługuje klientów z przestrzeganiem zasad grzeczności zgodnych z kulturą ich kraju (kolejne efekty uczenia się) itd.
- Uczeń został zapoznany z efektami uczenia się, jakie ma osiągnąć i jeśli będzie taka potrzeba może zwrócić się z prośbą do instruktora zawodu o przydzielenie mu dodatkowych zadań/możliwości rozwoju w danym obszarze, które pozwolą jej na dalszy rozwój.

Ocena tego, jakie efekty uczenia się osoba ucząca się osiągnęła

- Jak ustalono, pod koniec mobilności, instruktor zawodu (ze strony pracodawcy), nauczyciel zawodu ze szkoły zawodowej w Islandii oraz uczeń odbędą rozmowę na temat oceny. Tok rozmowy będzie zgodny z arkuszem oceny zawartym w Porozumieniu o programie zajęć. Najpierw zostanie on poproszony o ocenę swoich wyników w odniesieniu do poszczególnych efektów uczenia się. Następnie przedstawiciel pracodawcy zrobi to samo, a rezultaty zostaną omówione przez trzy osoby.
- Na podstawie przeprowadzonej rozmowy, nauczyciel zawodu z instytucji goszczącej potwierdza wynik oceny.
- Podczas rozmowy okazuje się, że uczeń nie osiągnął niewielkiej części efektów uczenia się, ponieważ nie brał udziału w związanych z nimi zajęciach. Dotyczy to głównie efektów uczenia się związanych z wykorzystaniem zasobów w miejscu pracy. Dlatego też te efekty uczenia się nie zostają ocenione.

Przykład przebiegu mobilności – projekt M.O.T.O (po)

Potwierdzenie oceny

- Autoocena ucznia, ocena instruktora zawodu oraz ocena nauczyciela zawodu zostają zapisane w arkuszu oceny, który jest załączony do Porozumienia o programie zajęć i który uczeń zabierze do instytucji macierzystej.

Walidacja osiągnięć osoby uczącej się

- Po powrocie ucznia do instytucji macierzystej, jego nauczyciel zapoznaje się z arkuszem oceny i potwierdza, że rzeczywiście osiągnął on efekty uczenia się wymagane do celów jednostki **Świadczenie usług turystycznych**.
- Pomimo tego, że nie osiągnęła kilku efektów uczenia się (ze względu na brak możliwości), instytucja macierzysta uznaje, że braki te stanowią niewielką część jednostki i nie uniemożliwiają osiągnięcia jednostki przez Rosę.

Uznanie osiągnięć osoby uczącej się

- Jednostka **Świadczenie usług turystycznych** zostaje zapisana w indywidualnym wykazie osiągnięć ucznia, wraz z oceną, którą otrzymał (celujący).

Przykłady projektów i dokumentów, źródła informacji.

<http://www.ecvet-team.eu/>

- Publikacje dotyczące funkcjonowania ECVET, m.in.:
 - Treść Zalecenia dot. ECVET
 - Przewodnik użytkownika cz. 1. „Pytania i odpowiedzi”
 - Przewodnik użytkownika cz. 2. „ECVET w mobilności”
- Informacje o seminariach, warsztatach.

<http://www.adam-europe.eu/adam/thematicgroup/ECVET>

- Baza projektów LdV wykorzystujących ECVET

<http://www.ecvet-toolkit.eu/>

- Przykłady dokumentów i rozwiązań pochodzące z projektów ECVET. Narzędzie wypracowane z myślą o osobach realizujących kolejne projekty, które poszukują odpowiedzi na konkretne pytania. ECVET toolkit oferuje informacje przydatne zarówno osobom posiadającym podstawową, jak i zaawansowaną wiedzę o ECVET

www.ecvet-projects.eu/

- W zakładce „**projects**” opis i informacje na temat zakończonych i trwających projektów ECVET
- W zakładce „**tool box**” m.in. przykłady i wzory dokumentów – porozumienia o współpracy i porozumienia o programie zajęć, ale także informacje o opisywaniu kwalifikacji przy pomocy efektów uczenia się, nadawaniu punktów ECVET, projektowaniu jednostek efektów uczenia się oraz roli instytucji we współpracy w dotychczas przeprowadzonych projektach.

www.cedefop.europa.eu/EN/about-cedefop/projects/european-credit-system-for-vocational-education-and-training/index.aspx

- Szeroki wachlarz materiałów – od teoretycznych opracowań po analizy rozwoju ECVET w poszczególnych krajach

www.eksperciecvet.org.pl

- Strona Zespołu Ekspertów ECVET Polska

Dziękuję za uwagę.